

RONSE, Edmond C. (Veurne 11 november 1816 – Veurne 7 juni 1881). Vader van **Herman Ronse**.

Genoot enkel lager onderwijs maar kwam vanaf 1841, via de lokale rederijderskring in contact met verschillende voorvechters van de V.B. Ronse was onder andere intiem bevriend met **Prudens van Duyse**. Zo zag ook hij de nationale herleving in het kader van de ganse Nederlandse taalgemeenschap, spijs het particularisme van zijn omgeving.

Tussen 1840 en 1850 ging zijn aandacht vooral uit naar poëzie. Hij zette zich in voor een hoger literair niveau in de rederijdersvereniging en behaalde enkele prijzen bij interstedelijke wedstrijden voor poëzie. Ook wekte hij de aandacht van zijn omgeving voor de taalproblemen. De **Veurnese Rederijderskamer** stemde bijvoorbeeld na het Koninklijk Besluit van 1 januari 1844, betreffende de verplichte eenvormigheid van spelling tussen Noord en Zuid, een motie waarbij de leden de toepassing ervan zouden navolgen bij de stedelijke en gerechtelijke administratie.

Ronse was ook bezorgd voor de volksemancipatie. Vanaf 1842 richtte hij in het kader van de vereniging een bibliotheek in, later stadsbibliotheek. Hierdoor ontstond in Veurne een van de eerste volksbibliotheken, samen met Mechelen en Antwerpen. Ronse liet de catalogus ervan publiceren. Zijn initiatief om de technische tekenschool te herstitichten, berustte op dezelfde sociale bekommernis voor volksontwikkeling. Hij was er vanaf 1847 de secretaris van.

Ronses dichtkunst, veeleer kleinburgerlijk romantisch, schiet wel wat tekort aan diepgang. Het is dikwijls gelegenheidspoëzie. Vanaf 1850 echter, primeerde zijn geschiedkundige interesse. Hij klasseeerde het stadsarchief van Veurne, gaf een belangrijke lokale 17de-euwse kroniek uit en werkte met **Frans de Potter** en **Pieter Borre** aan een geschiedenis van zijn stad. Er zijn ook nog onuitgegeven handschriften van hem bewaard.

Ronse heeft zich bij het werken "aen den in opbouw zijnde tempel onzer volkszelfstandigheid" echter wel eenzaam gevoeld. Hij was immers "van 't middenpunt van Vlaenderen verwijderd (...) dien ten gevolge van ommegang met onze letterkundigen verstoken". Op het einde van zijn leven nam dit gevoel nog toe, vooral ten gevolge van strubbelingen door dorpspolitiek, toen het gemeentebestuur van zijn stad de radicale liberale toer opging.

WERKEN: Artikelen in *Nederduitsch Letterkundig Jaerboekje*; *De Vlaemsche Letterbode*; *Muzenalbum*; *De Vlaemsche Stem*; *De Eendracht*; *Rond den Heerd*; – *Jaerboeken van Veurne en Veurne Ambacht door Pauwel Heinderyckx* (1853-1855); – met F. de Potter en P. Borre, *De Geschiedenis der stad en Kastelnij van Veurne*, 1873-1875.

LITERATUUR: J.G. Frederiks en F.J. van den Branden, *Biographisch Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandsche Letterkunde*, z.j.; – F. de Potter, in *Vlaamsche Wacht* (1881), p. 202; – J. de Bethune, 'Ronse, Edmond', in *BN*, XX, 1908-1910; – *Lexicon van West-Vlaamse Schrijvers*, I, 1948; – M. Verbeke, *Proeve tot typologie van de Vlaamse auteur levend omstreeks 1860*, RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1981; – A. Withoeck, *Proeve tot typologie van de Belgische leden van het Comité flamand de France*, 1853-1914, RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1985; – 'Vraagwinkel: De nagelaten Papieren van E. Ronse uit Veurne', in *Bieckorf* (1988), p. 239.

HIJBERT V. RONSE